

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

449

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਸੋਸ਼ੀਲ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲੈਟਸ

ਬਨਾਮ

ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1951 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 265

*ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ—ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ—ਨੇੜਲੇ ਰੀਵਰ ਸਿਯਨਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ—ਕੀ ਦੂਰ
ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ—ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ—
ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ—ਦੀ ਥਿਊਰੀ.*

1953

July, 23rd

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਰਜੀਹੀ ਵਾਰਸ ਕੌਣ ਹੈ। ਕਾਕੇ ਦਾ ਪਤੀ, ਬਾਰੂ, ਮਾਟੂ ਰਾਮ ਦੀ ਵਿਧਵਾ, ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਵਰ ਸੀਨਰ ਸੀ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਜੋ ਮਾਟੂ ਰਾਮ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਵਾਲੇ ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਗੋਤਰਾ ਸਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ 'ਗੋਤ ਰਾਜ ਆਹ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵੰਸ਼ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਇਕਦਮ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ

ਪਤੀ ਦੀ ਸਾਥੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸਾਥੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ 'ਅਰਧਾਂਗੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

* ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਮਵਾਰ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਪੁੱਤਰ, ਪੋਤੇ ਅਤੇ ਪੜਪੋਤੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਧਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟਨੀ, ਪਤਨੀ, ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਪਲ ਤੋਂ ਹਰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਬਣ ਸਕੇ।

ਬਲਮੰਮਾ ਬਨਾਮ ਪੁਲੱਯਾ (1), ਸੂਰੋਦਰਨਾਥ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਮੁਸੰਮਤ ਹੀਰਾਮੋਨੀ ਬਰਮੋਨੀਆ (2), ਗੌਰੀ ਸਹਾਏ ਬਨਾਮ ਰੁਕੋ (3), ਆਨੰਦਾ ਬੀਬੀ ਬਨਾਮ ਨੋਨੀਤ ਲਾਲ (4), ਜਮਨਾ ਬਨਾਮ ਮਾਚਲ ਸਾਹੂ (5) ਅਤੇ ਸਨਾਤਨ ਬਾਈਸੈਕ ਬਨਾਮ ਜੁਗਤ ਸੌਦਰੀ (6), ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਵਧੀਆਂ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਰਨਾਲ, ਮਿਤੀ 2 ਜਨਵਰੀ, 1951, ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਕਮਲ, ਮਿਤੀ 3 ਮਾਰਚ, 1950 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਰਡਰ 34, ਨਿਯਮ 7, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਫਰਮਾਨ ਦੇਣ ਲਈ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ % ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ। 31 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 500, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੀਡੀਮ ਕਰਨ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ।

ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

Kapur, J.

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਕਰਨਾਲ, ਦੁਆਰਾ 2 ਜਨਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅਪੀਲੀ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਵੱਜ ਸਾਰਣੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: -

ਕੁਰਾ

. Bansi

੧ ਲ

ਨਾਨਕ

r " 1	ਸ਼ਿਬਾ	ਰਾਮ ਸਿੰਘ	ਮੈਟ ਬ੍ਰਾ	ਘੱਪੀ
ਸੁੱਖਾ ਪ੍ਰਭੂ		(	ਬਾਰੂ	ਪਰਤਾਪਾ
ਕਿਸ਼ਨ ਲਾਲ	ਅਮੋਲਕ	ਬੇਅੱਲਾਦ	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ	ਮਾਤੁ
ਹਲਕਾ ਰਾਮ	ਮਾਂਗਟ ਆਈ ਰਾਮ"	ਮਰ ਗਿਆ)	ਕਾਕੋ	ਰਾਮ
(ਮੁਦਈ)	ਰਾਮ		(ਵਿਧਵਾ)	ਐਮਐਸਐ
	(ਮੁਦਈ) ਦੀਨਾ			ਲ
	ਨਾਥ			ਉਤਮੀ
	(Dcfdt. .1)			ਅਤੇ ਜੇ
				ਮੂਰਟ
				(ਵਿਧਵਾ
				ਵਾਂ 1

ਮਾਟੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਮਿਸ. ਕਾਕੋ, 9 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ, ਸੋਸ਼ੀ! ਚੰਦ 1916, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੁਪਏ। ਮੁਕੱਦ ਲਾਲ ਅਤੇ ਪਰਮਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 1,000 ਨੰਦ. 3 ਅਪ੍ਰੈਲ 1917 ਨੂੰ ਮਾਟੂ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਕੋ ਗੋਕਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ

ਚੰਦ ਪੂਰਵ-ਵਿਰੋਧੀ 2 ਤੋਂ 4 ਦੇ ਹਿੱਤ. -----

ਮਾਟੂ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ 8 ਦਸੰਬਰ, 1923 ਨੂੰ ਹੋਈ ਅਤੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਕਾਕੋ ਦੀ ਮੌਤ ਨਵੰਬਰ, 1924 ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਉਤਮੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਮੂਰਤੀ, ਮਾਟੂ ਰਾਮ ਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਡੇਢ ਹਿੱਸਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਨੇ ਮੁਕੱਦ ਲਾਲ ਅਤੇ ਪਰਮਾ ਨੰਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਤੋਂ 4 ਫਿਰ ਮੁਕੱਦ ਲਾਲ ਅਤੇ ਪਰਮਾ ਨੰਦ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਫੁਡਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਫੁਡਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਤੋਂ 4 ਬਣ ਗਏ

the mortgagees of the property in suit. ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਬਾਲਕ ਰਾਮ ਨੇ 19 ਫਰਵਰੀ, 1949 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ। ਕਾਕੋ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮਾਟੂ ਰਾਮ ਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਤਰਜੀਹੀ ਵਾਰਸ ਸਨ, ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਫੁਡਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਫਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰੋ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਰਜੀਹੀ ਵਾਰਸ ਹੈ। ਕਾਕੋ ਦੇ ਪਤੀ ਬਾਰੂ, ਮਾਟੂ ਰਾਮ ਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ, ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਜਾਂ ਸਾਢੇ ਝਗੜੇ ਵਾਲੇ ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਬਾਲਕ ਰਾਮ ਸਨ, ਜੋ ਮਾਟੂ ਰਾਮ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰ ਦੇ ਸੰਪੱਤਰ ਹਨ, ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਤਮੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਮੂਰਤੀ।

ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਗੋਂਤਰਾ ਸਾਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ 'ਗੋਤਰਾਜ਼ਹ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਵੰਸ਼ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸਾਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਉਹ ਹੈ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ। ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

- Soshil Chand ^'afid others ਮੇਨ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, ਗਿਆਰ੍ਹਵੇਂ ..ਐਡੀਸ਼ਨ 'ਤੇ, ਪੰਨਾ 605 'ਤੇ, "ਤਰਕਪੂਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ 'ਸੱਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਕੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਕਿਉਂ ਹਨ, ਸਾਰੇ ਮਰਦ ਸਾਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਬੱਕ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਿਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੰਗਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ Mangat' Ram ®d others ਸਮਾਨੋਦਕਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ (ਮਿਤ II, - v, 6)' - ਪਰ ਬੰਬਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣੋ
- Kapur, J. ਸਿਰਫ ip- ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ 'ਬੀਹ' ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। \

' ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। , ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਨ ਦੁਆਰਾ ਪੰਨਾ 606 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਧਵਾ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮੌਤ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਹ ਜਿਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਦੇਖੋ .ਬਲਮਾ v^ ਪੁਲਦਯ (1)। • ਇੱਕ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ • ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ.. - ਵਿੱਚ, ਸੂਰੋਦਰਨਾਥ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਮੁਸ^ ਸਮੂਤ ਹੀਰਾਮੋਨੀ ਬੁਰ-ਮੋਨੋਹ (2), - ਇਹ - ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ *ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ 'ਪਹਿਲਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਦੀ ਬੇਅੱਲਾਦ ਵਿਧਵਾ, ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਕੁਝ, ਸਪਿੰਦਾ ਅਤੇ ਕੁਝ, ਹੋਰ, ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਥਾਸਬੀਨ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ .ਕਿ ਉਹ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਦੰਗਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਲਾਈਨ .ਸਭ ਵਿੱਚ.ਗੌਰੀ ਸਹਾਈ ਬਨਾਮ.. ਰਿਤਖੇ (3), ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਝੋਪੜੀ, .ਔਰਤਾਂ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਚਾਚੇ ਦੀ ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ, ਨਾ ਕਿ ਬੇਰੀਗ ਇਸ ਲਈ ਨਾਮਕ, ਇਸਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਆਨੰਦਾ ਬੀਬੀ ਬਨਾਮ ਨੋਨੀਤ ਲਾਲ (4), ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਕੇਸ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ * ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। -ਸਹੁਰਾ; ਜਿਸਦਾ ਪਤੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਹੈ

ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ। ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸੋਸ਼ੀਲ ਚੰਦ ਸੀ। ^ ^ ਉਸਦਾ

ਮੰਗਤ ਰਾਮ

ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਕਤਾਰ ਹੈ , ਜੋ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਪੂਰ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ, ਪੋਤੇ - ਅਤੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੜਪੋਤਾ ਅਤੇ ਕੀ 'J

ਉੱਕਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

ਇਸ ਰਾਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਮਹੰਤ ਹੇਮ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਬਾਵਾ ਮੇਥਰਾ ਦਾਸ (1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਧਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟਨੀ, ਪਤਨੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਪਲ ਤੋਂ ਹਰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹੱਕ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿ- ਸ਼ੇਅਰ ਬਣ ਸਕੇ। ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, ਪੀ. 370 (7 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ), ਜਾਮਨਾ ਬਨਾਮ ਮਚਲ ਸਾਹੂ (2), ਸੈਡਟਨ ਬਾਈ ਬੋਰੀ v.

ਜੁਗਤਿ ਸੂਰਮੇ (੩)।

*(1) ILR: 18 ਮੈਡ. 169 - - (i) 12 IA
81- ' < - ... (3)- ਐਲ.ਐਲ.ਆਰ. 8 ਸਾਰੇ
45

(4) JLR 9.Cal. 315.

ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਵਿਧਵਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਗਲਤ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਧਵਾ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਸਾਥੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸਾਥੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਅਰਧਰੰਗੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਖੋ ਪੀ. ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ 727

ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ। ;

(1) 54 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 112

^21 ਐਲ.ਐਲ.ਆਰ. 2 ਏਆਈਐਲ 317

(3) 8 ਐਮ.ਐਲ.ਏ. 66

(1) ILR 18 ਸੇਡ. 168

(2) 12 LA. 81

(3) ILR 3 AU. 45

(4) ILR 9 ਕੈਲ. 315

(5) ILR 2 ਸਾਰੇ। 317

(6) 8 MI-A. 66

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ